

273

1657. Νοταριακή πράξη ανταλλαγής μη αρτιμελούς μοναχού με αρτιμελές ζώο. Κεφαλονιά.

Ντιάνα Άντωνάκου, «Η ανταλλαγή ανθρώπου με ζώο (νοταριακή πράξη) και μοναστήρια της Κεφαλονιάς επί βενετοκρατίας», *ΔΙΕΕ* 32 (1989), σ. 62-63.

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΜΕ ΖΩΟ

1657, 11 Νοεμβρίου

«... Εἰς τὴν μονὴν τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ εἰς τὸ Λιβὰδι παρὸν σωματικῶς οἱ παρόντες πανοσιώτατοι Καθηγουμενοι, ἀπὸ ἑνα μέρους ὁ πανοσιώτατος κὺρ Παρθένιος ὁ Λουβέρδος καθηγούμενος τῆς μονῆς τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων ἀνταμῶς μετὰ τὴν κυρὰ προηγούμενη κυρὰ Καλιτρόπη Πυλήκενα. Καὶ ἐξετέρου μέρους ὁ πανοσιώτατος κὺρ Ἀκάκιος Καμινάρις ἀνταμῶς μετὰ τοὺς λοιποὺς πατέρες τῆς μονῆς τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ εἰς τὸ Λιβὰδι. Τὰ αὐτὰ μέρη ἦλθαν εἰς τὴν παροῦσαν συμφωνίαν καὶ θεληματικῶς τρόπον ποιοῦν τὴν παροῦσαν ἀντιλαγὴν: ἴσως ἐξίσως καὶ δίδουν οἱ προρηθέντες πατέρες τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ ἀνωθεν μοναστηρίου τῆς μονῆς τῆς Κυρίας τῶν Ἀγγέλων ἕναν καλόγερον ὅπερ ἔχουν ὀνομαζόμενον Καλίνικον Πεφανάτον κουτζοχαίρη καὶ κουτζοπόδι ὡς καθὼς εὐρίσκετε, καὶ δια ἀντιλαγὴν τοῦ αὐτοῦ καλογέρου δίδουν οἱ ἀνωθεν καθηγούμενος καὶ πατέρες τοῦ ἀνωθεν μοναστηρίου μιὰν φοράδα ἐγγαστρωμένη τρίχας κόκκινης καθὼς ἐβρίσκετε γερὴ, μετὰ 4 πόδια, τὰ ὅποια τὰ ἐτελουτάρανε ἀναμεταξύ τως ἴσως ἐξίσως ἔχοντας ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας τοῦ τι περιλαβάνη ὁ καθεὶς εἰς τὴν ἐξουσίαν του να ποιεῖ ὡς θέλει καὶ βούλετε, ὁμπλοιγάροντας εἰς ἕτερον νὰ διαφεντάρει εἰς τὴν αὐτὴν ἀντιλαγὴν ...».

274

1657. Νοταριακές πράξεις δωρεών. Σαντορίνη.

Δ. Κασαπίδης, «Συμβολή στην ιστορία της εγκαταστάσεως τῶν Ἰησουϊτῶν στὴ Σαντορίνη», *Σύγχρονα Βήματα* 95 (1995), σ. 168-169.

275

1658-1784. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Άνδρος.

Δ. Πολέμης, «Μία ἐπιγραφή τοῦ ἔτους 1679 καὶ ἡ οἰκογένεια Δελλαγραμμάτικα», *Πέταλον* 6 (1995), σ. 33-54 αρ. 1-15, σ. 56 αρ. 18, σ. 58 αρ. 20, σ. 66-68 αρ. 23-24.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΔΩΡΕΑΣ («ΜΠΕΝΕΦΙΚΙΟ») ΣΕ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ. ΤΙΘΕΝΤΑΙ
ΟΡΟΙ ΙΣΟΒΙΑΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΔΩΡΗΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΣΣΕΩΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΚΑΙ ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ
1761, 27 Ιουνίου

«... Ὁ σιὸρ Ντεμένικος Ντελλαγραμμάτικας τοῦ ρίτου τοῦ λατίνου τῆς Ἀνδρος, ἐρχόμενος εἰς τὴν ἄνωθεν καντζιλλαρία καὶ ἔμπροσθεν εἰς τοὺς κάτωθεν ἄξιους μάρτυρες φενερώνει καὶ λέγει, πὼς μὲ τὸ νὰ ἐκράτιε καὶ νὰ κρατῇ εἰς ζωοτροφὴ καὶ διὰ προμήθεια τῆς φτώχειας του κάποια ὑποστατικά ἀφιερωμένα εἰς μπενεφίκια διὰ νὰ λειτουργᾷται ἡ ἐκκλησία ἡ φράντζιτζη τῆς Ἀγίας Βαρβάρας τῶν Πιτζῶν, καμωμένα μέρος ἀπὸ τὸν ποτὲ ἀφέντη Φραγκεσκάκη Ντελλαγραμμάτικα τὸν παππού του 1685, μέρος ἀπὸ τὸν ποτὲ ἀφέντη Φραγκεσκάκη τὸν ἀδελφόν του 1718 καὶ μέρος 1710 ἀπὸ λόγου του μὲ τ' ἄλλα του ἀδέλφια ὅπου ἐτότες ἦτον νόμου ἡλικίας καὶ ἐτοῦτο διὰ νὰ ἀκολουθήσουσι καὶ νὰ πληρώσουσι τὴν γνώμην τοῦ πατρός τους ποτὲ μισερ Νικολοῦ Ντελλαγραμμάτικα, τὰ ὅποια ἐβεβαιώθηκαν καὶ ἀπὸ τὰ ἕτερα ἀδέλφια γενόμενα καὶ ἐκεῖνα νόμου ἡλικία εἰς τὴν ἐκλογὴν ὅπου ὅλα τὰ ἀδέλφια ἔκαμαν τοῦ καπελλάνου τῆς λεγόμενης ἐκκλησίας 1724, καθὼς ὅλα φαίνονται εἰς τὴν λεγόμενη καντζιλλαρίαν τοῦ Βικαριάτου καὶ ἐτοῦτα ὅλα διὰ τέλος νὰ λειτουργᾷται ἡ ἄνωθεν ἐκκλησία τῆς Ἀγίας Βαρβάρας. Τὴν σήμερον ὁ λεγόμενος σιὸρ Ντομένικος θεωρώντας, πὼς μὲ τὸ νὰ κρατῇ τὰ λεγόμενα μπενεφίκια εἶναι καὶ εὐτὸς αἰτία νὰ μὴ λειτουργᾷται ἡ λεγόμενη ἐκκλησία καὶ νὰ εἶναι στειρεμένοι οἱ γονιοὶ του ἀπὸ τὰ ψυχικά τους, καὶ διὰ νὰ ἐβγάλη κάθε βλάψιμο τῆς ψυχῆς του καὶ διὰ νὰ μὴ χρεωστῇ νὰ δώσῃ σφικτὸ λογαριασμὸ εἰς τὸ κριτήριον τοῦ Θεοῦ, εἰς διόρθωσιν τῆς συνειδήσεώς του κάμνει ὡς ἀκολουθεῖ. Καὶ ἐν πρώτοις διὰ νὰ ἐβγάλη κάθε λογῆς ἀνθιβολία ἀπὸ τὸ μέσος, βεβαιώνει πάλι διὰ μπενεφίκιο τῆς ἐκκλησίας ἐκεῖνο τὸ μερίδιον τῶν πραγμάτων ὅπου αὐτὸς καὶ τὰ ἀδέλφια του ὡς ἄνωθεν ἔκαμαν διὰ μπενεφίκιο τῆς ἐκκλησίας. Καὶ ἀπ' ἐκεῖς διὰ νὰ ἐβγῇ ἀπὸ κάθε λογῆς ἁμαρτία παρατεῖ ὅσαν καὶ ἂ κρατῇ καὶ ὅπου τὰ κρατεῖ καὶ ὡς καθὼς τὰ κρατεῖ εἰς τὰ χέρια τοῦ αἰνδεσιμώτατου σιὸρ βικαρίου τῆς Ἀνδρος ντὸν Εὐαγγέλιου Μπαβεστρέλη καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ νὰ τὰ κρατοῦσι ἐπιτροπικῶς ὡσὰν πράγματα ἐκκλησιαστικά ὥστε γῆ νὰ βάλουνσι καπελλάνο στήν Ἀγίαν Βαρβάραν γῆ ὁ μακαριώτατος πάπας εἰς ζήτηξιν τῆς Ἀγίας Σύναξης τῆς Προπαγάντας νὰ οἰκοδομήσῃ ἀπάνω εἰς αὐτὰ καὶ τοὺς δώνει εἰς ὅσον κρέμεται ἀπὸ λόγου του ὅλην τὴν ἐξουσίαν νὰ ἀλλάζουσιν κολλήγους καὶ νὰ τὰ κυβερνοῦσι ὡς καθὼς θέλουνσι καὶ νὰ μὴν ἐμπορῇ πλέον ὁ λεγόμενος σιὸρ Ντομένικος γῆ οἱ κληρονόμοι του νὰ τὰ πάρουνσι ὀπίσω, μόνον νὰ στέκουσι εἰς τὰ χέρια τοῦ λεγόμενου βικαρίου καὶ αὐτὸς νὰ κάμῃ τὸ χρέος ὡς ἄνωθεν. Καὶ αὐτὸ διατὶ βέβαια γνωρίζει, πὼς δὲν μποροῦσι οἱ λαϊκοὶ νὰ κρατοῦσι πράγματα ἐκκλησιαστικά καὶ τόσον περισσότερον ὅταν ἔχουνσι χρέος λειτουργιῶν καθὼς εἶναι τὰ μπενεφίκια ὅλα τῆς φαμελίας Ντελλαγραμμάτικα. Καὶ ὁ λεγόμενος βικάριος θεωρώντας τὴν μεγάλην φτώχεια, ἀνάντζη καὶ μετάνοια τοῦ ἄνωθεν σιὸρ Ντομήνικου ὁμπλιγάζεται νὰ τοῦ δώνῃ διὰ ζωοτροφὴν τοῦ τὸν κάθε χρόνον ἐφ' ὅρου ζωῆς του καταρχενώντας ἀπὸ τὸν Ἰούνιον 1762 μιγάδι κανυχιά 15, κρασί παλιάκες 30 καὶ ἓνα ριάλι τὸ μῆνα νὰ τὰ κάμῃ ὡς βούλεται καὶ θέλει. Ἐτσι ὁμπλιγάζεται νὰ λέγῃ μία λειτουργία τὴν ἐβδομάδα διὰ τὸ χρέος τῶν λεγόμενων πραγμάτων καὶ νὰ γράφῃ εἰς τὴν Ἀγίαν Σύναξιν διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ χρέους τῶν λειτουργιῶν ὅπου διὰ τόσους χρόνους δὲν ἔκαμεν καὶ μετὰ τὸ θάνατόν του νὰ τοῦ κάμῃ τὴν θανήν του κατὰ τὸ στάσιμόν του. Ταῦτα τάζουσιν καὶ οἱ δύο νὰ κρατοῦσι βέβαια καὶ σταθερὰ καὶ διὰ βεβαίωση ἐποίησαν τὸ παρὸς ἀπογράφοντας ἰδιοχειρῶς μὲ ἄξιους μάρτυρες ...».